

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Oslo 20.12.2024

Høringssvar fra Norsk Gartnerforbund (NGF) vedrørende forslag til endringer i arbeidsmiljøloven mm. – innleie av avløserer i jordbruket

Norsk Gartnerforbund (NGF) er nasjonal interesseorganisasjon for grøntsektoren, dvs. produsenter av grønnsaker, frukt, bær, blomster og planter. Forbundets arbeid skal bidra til å nå nasjonale mål innen folkehelse, klima- og miljø, verdiskapning, selvforsyning og matberedskap.

Norsk Gartnerforbund (NGF) viser til departementets høringsnotat av 20.09.2024. Senere tids lovendringer om innleie har skapt usikkerhet i grøntsektoren, og NGF mener at departementets forslag om å gi jordbruksforetak en utvidet adgang til innleie fra avløserlag er et steg i riktig retning. Dette vil bidra til å redusere noe av den nevnte usikkerhet og forhåpentligvis bidra til noe økt tilgang på nødvendig arbeidskraft i landbruket. Det er likevel behov for ytterligere tiltak.

NGF støtter at det utformes en særregulering for innleie som faller inn under virkeområdet til allmenngjort tariffavtale for jordbruks- og gartnernæringene. Som det beskrives i høringsnotatet er det behov for å definere nærmere hva som menes med avløserlag. Vi anerkjenner avløserlagenes viktige rolle og behovet for en velfungerende ordning. Samtidig mener vi det bør vurderes å åpne for at andre ideelle, ikke-fortjenestebaserte organisasjoner også kan tilby utleie av arbeidskraft, forutsatt at de oppfyller nærmere angitte krav. Dette vil bidra til økt fleksibilitet og kapasitet i arbeidskrafttilbudet, spesielt i områder med begrensede ressurser, samtidig som bøndene får bedre valgfrihet og konkurransedyktige løsninger. En slik utvidelse kan sikre rettferdighet og mangfold, uten å gå på bekostning av kvaliteten eller målene for ordningen.

Bemanningsreformen har skapt store utfordringer i grøntnæringen. Vær, klima og flere forhold som produsentene ikke kan påvirke, bestemmer i stor grad behovet for arbeidskraft i næringen. De færreste driver helårsproduksjon, og det er utfordrende å rekruttere sesongbasert, kvalifisert arbeidskraft. Det er kritisk at regelverket gir rom for dynamiske løsninger, som forenkler tilgang til nødvendig arbeidskraft når den trengs. Krav om kun faste, direkte ansettelser hos produsenten selv blir krevende, økonomisk og arbeidsmessig.

NORSK GARTNERFORBUND

NGF mener det bør etableres en ny forskrift som regulerer innleie i landbruket og grøntnæringen; som angir hvordan avløserlag/ideelle organisasjoner som etter nærmere vilkår ikke defineres som bemanningsbyrå, kan bistå landbruket og grøntnæringen med arbeidskraft utover det som følger av dagens avløserordning (sykdom, svangerskap, fødsel, ferie). Forskriften bør knyttes opp mot tariffområdet i forskrift om allmenngjort tariffavtale for jordbruks- og gartnerinæringen.

For Norsk Gartnerforbund
Morgan Andersson
Generalsekretær